

f. Eks. til Fordel for deres egne Slægtninge. Nu skal de blive som en Slags Majorater, Fideikommissarier eller Stamhuse for den Slægt, som for Øjeblikket sidder som Lejer eller Forpagter paa vedkommende Gaard.

Jeg finder, at det er et ganske urimeligt Krav, thi man skulde dog synes, at naar et Menneske ejer en saadan Ejendom, maa han have Lov til i første Række at tage Hensyn til sin egen Familie, maaske oven i Købet sine egne Børn, og lade disse faa Raadighed over de paagældende Ejendomme. Men nu foreslaar man fra Regeringens Side, at den tilfældige Lejer, som netop i dette Øjeblik sidder som Bruger af Ejendommen, skal i al Evighed have Ret til at testamentere dette Brugsforhold indenfor sin egen Slægt. Dette kan vi fra vor Side selvsagt ikke gaa med til.

For Lejehusenes Vedkommende blev der i Loven af 30. Juni 1919 truffet den Bestemmelse, at de skulde gives i Leje paa 8 Aar. Nu siger det ærede Medlem, der talte paa Socialdemokraternes Vegne, Hr. Andreasen, at disse Brugere, som har deres Brug til Leje paa 8 Aar, vil, naar den 8-aarige Periode udløber den 1. April 1927, være udsat for megen Vilkaarlighed, og man vil kunne tænke sig, at de i stor Udstrækning ikke vil kunne faa deres Huse til Leje igen. Jeg vil gerne spørge det ærede Medlem: Hvorfor skulde man tænke sig noget saadant, naar vedkommende Ejer kun kan give Husene i Leje for 8 Aar? Hvorfor skulde man saa tænke sig, at han hellere vilde have en ny Lejer end den gamle, naar man samtidig har begrænset det, han kan faa i Leje? Og det har man jo i den Lovgivning; man har sat en Maksimumsgrænse, idet de ikke maa tage mere end 4 pCt. af Ejendommens Ejendoms-skyldværdi.

Jeg kan derfor ikke se, at der er nogen som helst Fare for, at de paagældende Mennesker skulde blive opsagt, medmindre Ejeren vil sælge sin Ejendom. Og det maa man vel erkende fra Lovgivningsmagtens Side, at man ikke maa forhindre en Mand i at sælge den Ejendom, han er i Besiddelse af, men det gør man i det Øjeblik, man vedtager en Lov, der siger, at vedkommende Huse, som nu er givet i Brug som Forpagtning eller som Lejehuse, skal vedblive i al Evighed at være dette og ikke maa sælges.

Jeg forstaar ikke, med hvilken Ret og med hvilken Begrundelse man fra Lovgivningsmagtens Side kan stille et saadant Krav. Jeg maa mene, at med Hensyn til disse Huse er der Tale om et frivilligt

indgaaet Kontraktforhold, og dette Kontraktforhold synes jeg ikke man fra Lovgivningsmagtens Side skal blande sig i. Der er ikke her Tale om et Forhold, der er paatvunget nogen af Parterne. Hvis der virkelig skulde være Tale om, at der er paatvunget nogen noget, er det Ejeren, man har paatvunget noget, idet man har lagt den Klausul paa Ejendommene ved Loven af 30. Juni 1919, at de kun maa lejes ud paa 8 Aar. Paa Lejeren er der ikke lagt noget som helst Baand i nogen Retning, han har staaet fuldstændig frit overfor et Kontraktforhold, og dette Forhold synes jeg ikke man fra Lovgivningsmagtens Side skal blande sig i.

Vi fra vor Side maa i alle Tilfælde ganske afvise Tanken om at gribe ind paa dette Omraade. Skulde der være en eller anden Form, hvorunder man kunde komme berettigede Krav i Møde, saa bliver det noget andet, saa kan man optage en Forhandling om saadanne specielle Forhold, men en saadan alt omfattende Ordning af disse Forhold, som Lovforslaget her gaar ud paa, kan vi fra vor Side ikke tiltræde. Navnlig kan vi ikke tiltræde Tanken om — som der staar i Lovforslagets § 5 — at lade Loven, dersom Brugere ønsker det, omfatte Brug af en Størrelse af under en halv Hektar. Vi maa absolut mene, at et Brug paa under en halv Hektar er ikke noget Landbrug og kommer ikke ind under den almindelige Landbrugslovgivning. Forholdet vedrørende disse Ejendomme maa efter vor Mening rettelig høre hen under Husleje-lovgivningen og kan ikke drages ind under nærværende Sag.

Vi beklager at maatte afvise dette Forslag, men det ligger i Forslagets hele Art og Karakter. Jeg synes ikke, man 6 Aar efter, at man har ophævet samtlige Fideikommissarier her i Landet, pludselig kan indføre Fideikommissarier igen i en saadan Udstrækning, som det foreliggende Lovforslag i Virkeligheden gaar ud paa. Det vilde være ganske stridende mod hele den Aand, der har været herskende herhjemme siden Grundlovens Givelse, idet man netop har ønsket at komme bort fra den Slags Særlovgivning paa bestemte Omraader. Vi maa derfor fra vor Side sige, at vi er Modstandere af det foreliggende Lovforslag, men at vi selvfølgelig er villige til i et kommende Udvalg at forhandle om de heromhandlede Ting.

Kr. Pedersen: Det er gjort gældende under Forhandlingen, at denne Sag er forhandlet nogle Gange før her i Rigsdagen.